

Αναζητώντας την Επανάσταση του 1821

στην πόλη μας και στην περιοχή μας

μαθαίνουμε την ιστορία μας

εμπνεόμαστε για το παρόν

οραματιζόμαστε για το μέλλον

Από τους μαθητές της Ε1

17ο Δημ. Σχολείο Λάρισας

Σχ. Έτος 2020-2021

- Φέτος που συμπληρώνονται 200 χρόνια από την ημέρα του μεγάλου ξεσηκωμού αναζητήσαμε την Επανάσταση του 1821 στην πόλη μας και στην περιοχή μας, μάθαμε την ιστορία μας, εμπνευστήκαμε για το παρόν, οραματιστήκαμε το μέλλον.
- Οι Έλληνες προηγήθηκαν ως προς την εθνική τους επανάσταση γιατί είχαν την πιο διαδεδομένη και σημαντική παιδεία στα Βαλκάνια, και μία γλώσσα με θαυμαστά χαρακτηριστικά πλούτου και διάρκειας, στοιχεία που ορίζουν εθνική ταυτότητα.
- Οι επιδόσεις στα γράμματα και στο εμπόριο θα δώσουν αίσθημα υπεροχής στους Έλληνες. Έτσι λοιπόν αισθάνθηκαν ότι ήρθε ή ώρα της Επανάστασης κι ότι είχαν πιθανότητες να επιτύχουν την απελευθέρωση του Γένους.

Στην περιοχή μας λειτούργησαν αξιόλογα σχολεία κυρίως στις ορεινές κωμοπόλεις όπου είχαν καταφύγει οι χριστιανικοί πληθυσμοί, όπως τα **Αμπελάκια στις πλαγιές του Κισάβου** και η **Ραψάνη στις πλαγιές του Ολύμπου** κοντά στην κοιλάδα των Τεμπών. Τα σχολεία τους ήταν ονομαστά σε όλη την Ελλάδα και σ' αυτά δίδαξαν αξιόλογοι δάσκαλοι.

- Διέθεταν πλούσια βιβλιοθήκη με εκλεκτά ελληνικά και ξενόγλωσσα συγγράμματα, καθώς και πλούσια συλλογή εποπτικών και διδακτικών μέσων για τη διδασκαλία των φυσικών επιστημών.

Οι μαθητές διδάσκονταν αρχαία ελληνική Γραμματεία, Φυσικά, Μαθηματικά και Μεταφυσική.

Τα μαθήματα τα παρακολουθούσαν πολλοί μαθητές και μάλιστα τους φτωχούς τους συντηρούσαν οι δάσκαλοι.

- Σ' αυτές δίδαξαν διαπρεπείς δάσκαλοι, όπως ο **Κωνσταντίνος Κούμας** και ο **Άνθιμος Γαζής**.
- Φοίτησε ως μαθητής και ο **Κων/νος Οικονόμος ο εξ Οικονόμων από την Τσαριτσάνη**.
- Στη σχολή της Ραψάνης σπούδασε και δίδαξε ο Άγιος Γεώργιος ο εκ Ραψάνης που μαρτύρησε το 1818 σε ηλικία 21 ετών.

Ας γνωρίσουμε τη ζωή και τη δράση Μεγάλων Δασκάλων του γένους μας που μαθήτευσαν και δίδαξαν στα σχολεία της περιοχής μας.

**Κωνσταντίνος Οικονόμος (1780 – 1857)
από την Τσαριτσάνη Λάρισας**

- ❖ Ο Κωνσταντίνος Οικονόμος ο εξ Οικονόμων ήταν λόγιος και εκπρόσωπος του Νεοελληνικού διαφωτισμού από την Τσαριτσάνη της Θεσσαλίας. Με την παιδαγωγική, συγγραφική δράση του, καθώς και με την ιδιότητά του ως ιεροκήρυκας σε σημαντικά κέντρα του Ελληνισμού (Θεσσαλονίκη, Σμύρνη, Κωνσταντινούπολη) και στο εξωτερικό (Αγ. Πετρούπολη, Βερολίνο, Βιέννη) όπου τιμήθηκε επανειλημμένα, συνέβαλε στη διαμόρφωση της νεοελληνικής ταυτότητας και την ενίσχυση του κύρους της ελληνικής γλώσσας και κλασσικής Παιδείας στο εξωτερικό.
- ❖ Φοίτησε στο ονομαστό σχολείο των Αμπελακίων.
- ❖ Στις 29 Ιουλίου 1850 με τη δική του διαμεσολάβηση, το Οικουμενικό Πατριαρχείο εξέδωσε Συνοδικό Τόμο που καθορίζει το Αυτοκέφαλο της Ελλαδικής Εκκλησίας
- ❖ Ο Κωνσταντίνος Οικονόμου απεβίωσε στην Αθήνα στις 8 Μαρτίου 1857 σε ηλικία 76 ετών.
- ❖ Το όνομά του έχει δοθεί σε κεντρικό δρόμο της πόλης μας.

Με σουλτανικό διάταγμα, στην Τσαριτσάνη ανοικοδομήθηκε το γυμνάσιο, που αποτελούνταν από 3 ορόφους. Προς τιμή του μεγάλου ευεργέτη, Κων/νου Οικονόμου Εξ Οικονόμων, που με τη διαθήκη του άφησε ένα σημαντικό ποσό για την ανέγερσή του, ονομάστηκε από τότε **Οικονόμειος Σχολή**.

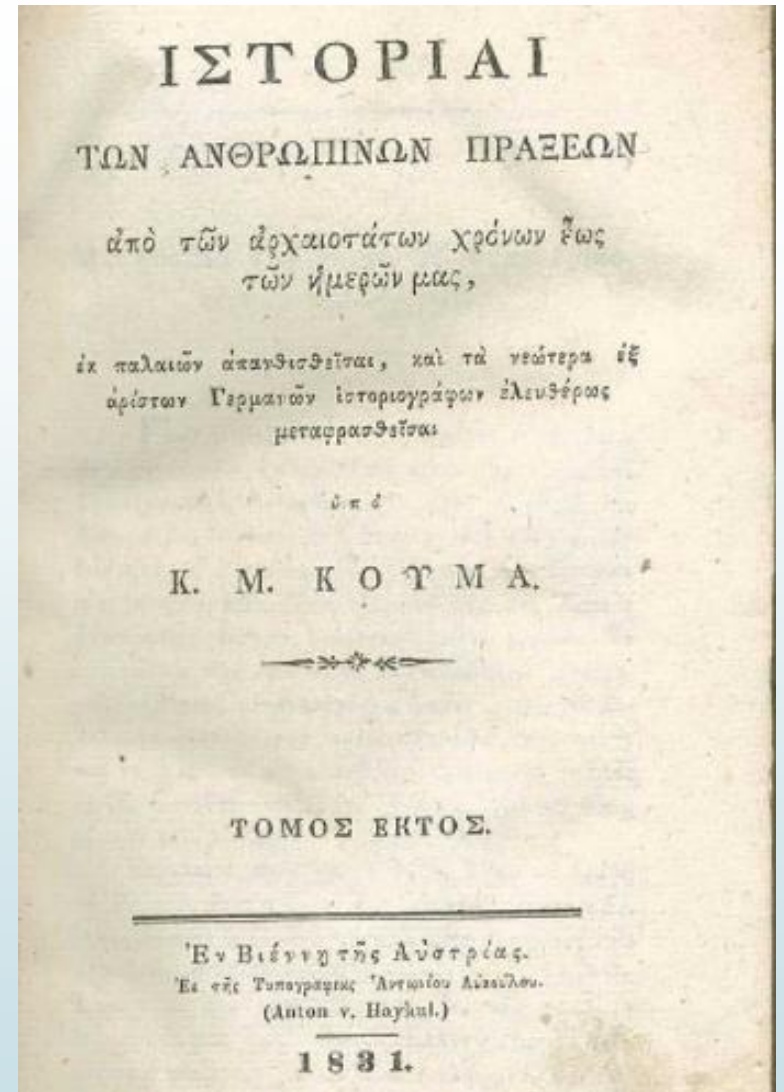
- Γεννήθηκε στην Λάρισα το 1777. Από φόβο να μην τον πάρουν οι γενίτσαροι πέρασε την παιδική του ηλικία κρυμμένος στο σπίτι μέχρι δέκα χρονών.
- Λόγω πανώλης που ξέσπασε στην Λάρισα η οικογένειά του κατέφυγε στον Τύρναβο. Εκεί έμαθε ανάγνωση των συναξαρίων στην εκκλησία. Από τον Ιωάννη Πέζαρο διδάχθηκε αρχαίους Έλληνες κλασικούς συγγραφείς φιλοσοφία, μαθηματικά, γεωμετρία και φυσική.
- Αρνήθηκε να προσληφθεί στην υπηρεσία του Υψηλάντη, και προτίμησε να επιστρέψει στην πατρίδα του, όπου έγινε δάσκαλος.
- Κατέφυγε στην Τσαριτσάνη, όπου δίδασκε στην απλή ελληνική. Εισήγαγε ως νέο μάθημα την άλγεβρα και κήρυττε στην εκκλησία.
- Στα 1799 αποκτά μια κόρη χάνει, όμως, τη γυναίκα του. Βαθύτατα λυπημένος καταφεύγει στα Αμπελάκια, όπου ασχολείται με μεταφράσεις.

Κωνσταντίνος Κούμας (1777 -1836)

από τη Λάρισα

- Το 1808 έγινε διευθυντής του Φιλολογικού Γυμνασίου στη Σμύρνη, όπου οργάνωσε φυσικά και χημικά πειράματα εξοπλίζοντας τη σχολή με τα αντίστοιχα όργανα.
- Ο Κούμας δέχτηκε προτάσεις να γίνει μέλος της Φιλικής Εταιρείας, ήταν όμως δύσπιστος, έναντι της Επανάστασης και των Φιλικών.
- Με την κήρυξη της ελληνικής επανάστασης η περιουσία του και η βιβλιοθήκη του, δημεύονται από τους Τούρκους που τον θεωρούν ύποπτο. Θα μεταβεί στη Βιέννη όπου θα ασχοληθεί με τη συγγραφή της Ιστορίας των ανθρωπίνων πράξεων από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι το 1831. Το έργο αυτό που εξέδωσε τον ίδιο χρόνο σε 12 τόμους αποτελεί το σημαντικότερο πνευματικό του δημιούργημα.
- Πέθανε στην Τεργέστη το 1836 από χολέρα σε ηλικία 59 ετών.
- Το όνομά του έχει δοθεί στη δημόσια βιβλιοθήκη της Λάρισας και σε ένα κεντρικότατο δρόμο της πόλης μας. Επίσης ο σύλλογος εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης Ν. Λάρισας ονομάζεται «Κωνσταντίνος Κούμας».

Άνθιμος Γαζής (1764 – 1828)
από τις Μηλιές Πηλίου

- ▶ Ο Άνθιμος Γαζής γεννήθηκε στις Μηλιές τον Μάρτιο του 1764 από φτωχική πολύτεκνη οικογένεια. Σε ηλικία τριών ετών έχασε τον πατέρα του.
- ▶ Σπούδασε στις Μηλιές, στη Ζαγορά και στην Κωνσταντινούπολη, όπου χειροτονήθηκε αρχιμανδρίτης. Ανέπτυξε ιδιαίτερη συγγραφική και εκδοτική δραστηριότητα.
- ▶ Πίστευε ότι μόνο με την πνευματική αφύπνιση θα επιτυγχάνονταν η επανάσταση. Δίδαξε στο ονομαστό σχολείο των Αμπελακίων.
- ▶ Το Μάιο του 1821 κήρυξε την επανάσταση στη Μαγνησία. Μετά την αποτυχία της κατέφυγε στον Νότο και διορίστηκε μέλος του Αρείου Πάγου.
- ▶ Συμμετείχε στις πρώτες εθνοσυνελεύσεις ως εκπρόσωπος της Θεσσαλίας, ύστερα έγινε σχολάρχης στην Τήνο και στην Σύρο, όπου και πέθανε το 1828 σε ηλικία 70 ετών.
- ▶ Το όνομά του έχει δοθεί σε κεντρικό δρόμο της πόλης μας, όπου δεσπόζουν σχολικά συγκροτήματα, το 4^ο και 37^ο Δημοτικό σχολείο, το 1^ο Γυμνάσιο – Λύκειο και το 4^ο Γυμνάσιο - Λύκειο.

- Ο Θεόκλητος Φαρμακίδης ήταν διδάσκαλος του Γένους, κορυφαίος διαφωτιστής, αγωνιστής της Επανάστασης, λόγιος κληρικός και πρωτοπόρος εφημεριδογράφος.
- Γεννήθηκε στη Νίκαια της Λάρισας (τότε Νεμπεγλέρ) τον Ιανουαρίο 1784.
- Στη συνέχεια πήγε στην Κωνσταντινούπολη και φοίτησε στη Μεγάλη του Γένους Σχολή. Διορίστηκε εφημέριος του Αγίου Γεωργίου της ελληνικής παροικίας στη Βιέννη όπου συνέχισε να μορφώνεται και μετέφρασε την τετράτομη εγκυκλοπαίδεια του Γιάκομπς.
- Συμμετείχε ως μέλος στη Φιλική Εταιρεία.
- Με την κήρυξη της Επανάστασης, συντάχθηκε με τον πρίγκιπα Δημήτριο Υψηλάντη. Τον Αύγουστο του 1821 στην Καλαμάτα εξέδωσε την πρώτη ελληνική εφημερίδα που κυκλοφόρησε σε ελλαδικό έδαφος, με τον τίτλο «Ελληνική Σάλπιγξ».
- Τον Ιούλιο του 1823, διορίστηκε Έφορος της Παιδείας και της Ηθικής Ανατροφής των Παίδων.

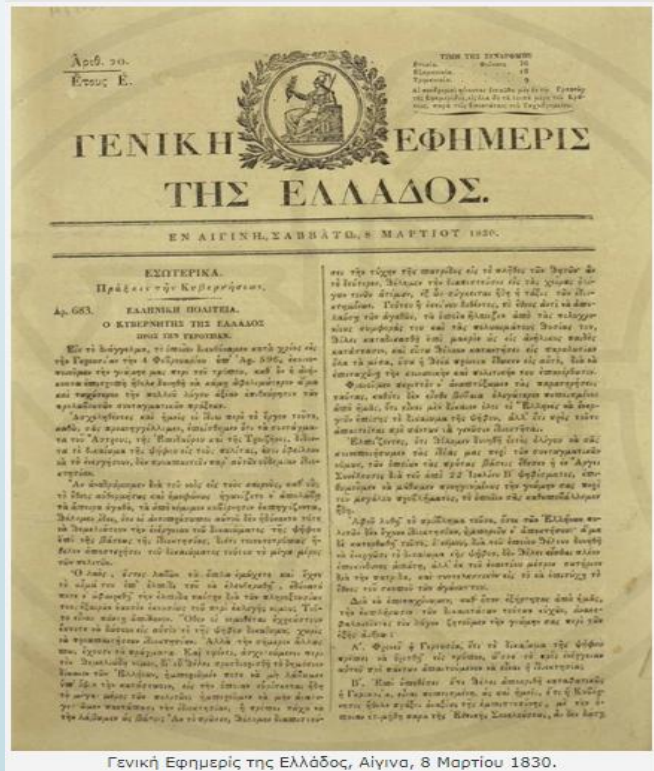
Θεόκλητος Φαρμακίδης (1784-1860)

από τη Νίκαια Λάρισας

Το 1825 διορίστηκε αρχισυντάκτης της «Γενικής Εφημερίδος της Ελλάδος» της μετέπειτα «Εφημερίδος της Κυβερνήσεως».

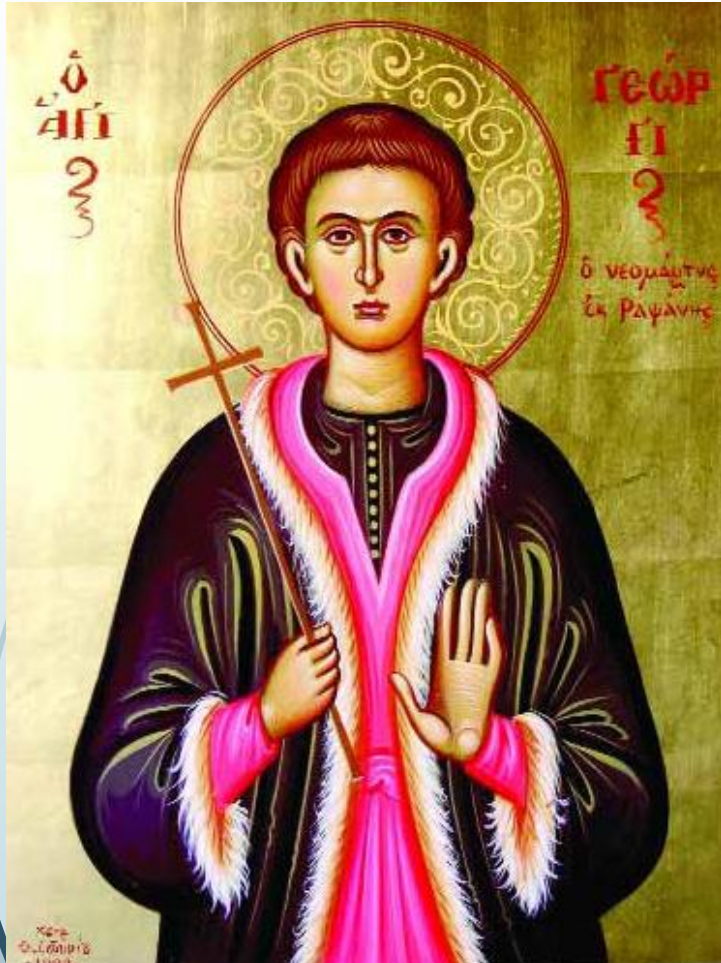
Με ενέργειες του Φαρμακίδη στις 23 Ιουλίου 1833 εκδόθηκε Βασιλικό Διάταγμα για την κήρυξη του αυτοκέφαλου της ελλαδικής εκκλησίας και την ανεξαρτησία της από το Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως.

Πέθανε πάμφτωχος στην Αθήνα στις 21 Απριλίου 1860. Το όνομά του έχει δοθεί σε κεντρικότατο δρόμο της πόλης μας.

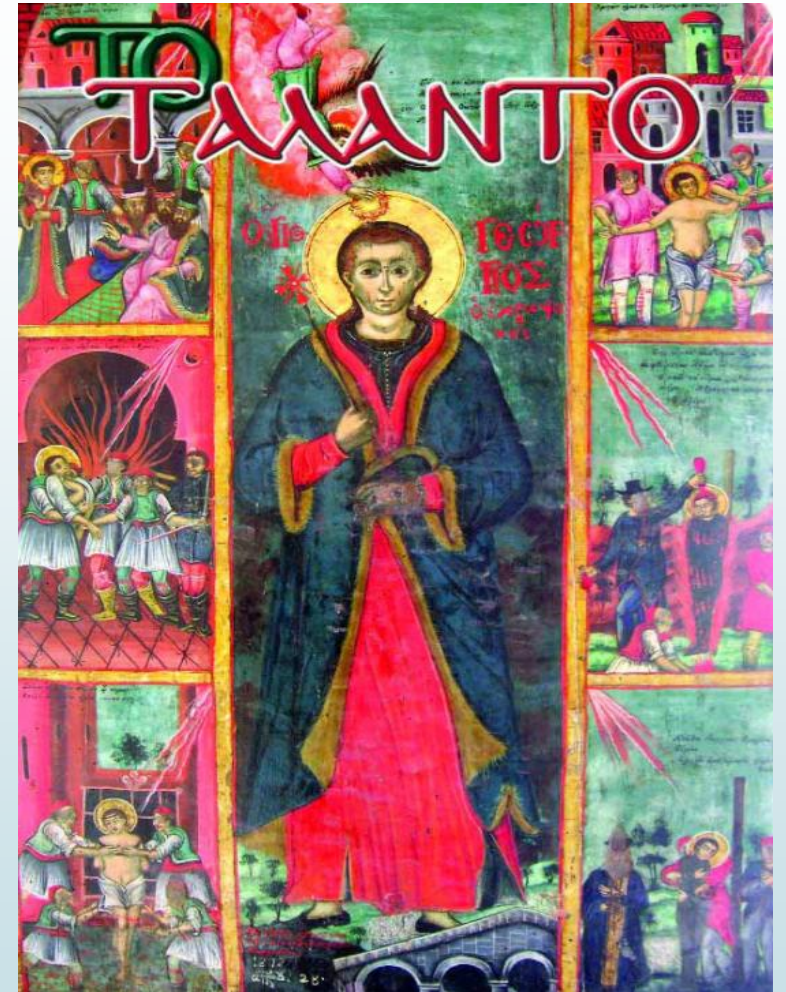
Γενική Εφημερίς της Ελλάδος, Αίγινα, 8 Μαρτίου 1830.

Άγιος Γεώργιος εκ Ραψάνης (1798 – 1818) : ένας δάσκαλος νεομάρτυρας

- ▶ Ο Νεομάρτυρας Άγιος Γεώργιος γεννήθηκε στη Ραψάνη το 1798. Μορφώθηκε στη φημισμένη Σχολή της Ραψάνης και από το 1816 δίδασκε σ' αυτήν.
- ▶ Μεταξύ των φιλοξενουμένων μαθητών ήταν κι ένα Τουρκόπουλο από το χωριό Ντερλή (Γόννοι). Ο μικρός Μωαμεθανός, γοητεύτηκε από την ελληνορθόδοξη Παιδεία. Άρχισε να υποτιμά και να περιφρονεί τον Ισλαμισμό. Κι όλα αυτά γιατί ο Γεώργιος είχε καταφέρει να εμφυσήσει στην ψυχή του την αγάπη για τον Χριστό.
- ▶ Οι γονείς του μικρού Μουσουλμάνου, έβαλαν Τούρκους να πάνε στη Ραψάνη και να συλλάβουν τον Γεώργιο.
- ▶ Τον συνέλαβαν μέσα στη Σχολή και τον οδήγησαν δέσμιο να δικαστεί στην έδρα του Βελή πασά με την κατηγορία: «εκχριστιανισμός μουσουλμανόπαιδος».

- Ο Γεώργιος ρίχτηκε αρχικά γυμνός σε καυτό λουτρό, στη συνέχεια τρυπήθηκε με σιδερένια νύχια, ακολούθησε το πετάλωμα των ποδιών του, για να ολοκληρωθεί η πρώτη φάση του μαρτυρίου του με διαπόμπευση στους δρόμους του Τυρνάβου. Έπειτα τον κάρφωσαν σε στύλο και αφού τον έδεσαν με σκοινιά βουτηγμένα σε πίσσα και πετρέλαιο, τον έβαλαν φωτιά.
- Ο Άγιος Νεομάρτυρας δεν υπέστη το παραμικρό έγκαυμα χάρι στη Θεία Χάρη! Εξοργισμένοι οι Οθωμανοί, τον οδήγησαν στη γέφυρα του Τυρνάβου και τον αποκεφάλισαν στις 5 Μαρτίου 1818.
- Το σώμα του Αγίου ενταφιάστηκε στο σημείο του μαρτυρίου του.
- Τη νύχτα, κάτοικοι αντίκρισαν μια τεράστια στήλη φωτός να σημαδεύει τον τάφο του. Τότε ο Βελής, διέταξε να καλέσουν τους συγγενείς του για να παραλάβουν το λείψανό του και να το μεταφέρουν στη Ραψάνη.
- Τα τελευταία έτη αναγέρθηκε Ιερός Ναός προς τιμήν του Αγίου προστάτη της Ραψάνης, και των ορθοδόξων εκπαιδευτικών.
- Η μνήμη του τιμάται στις 5 Μαρτίου.

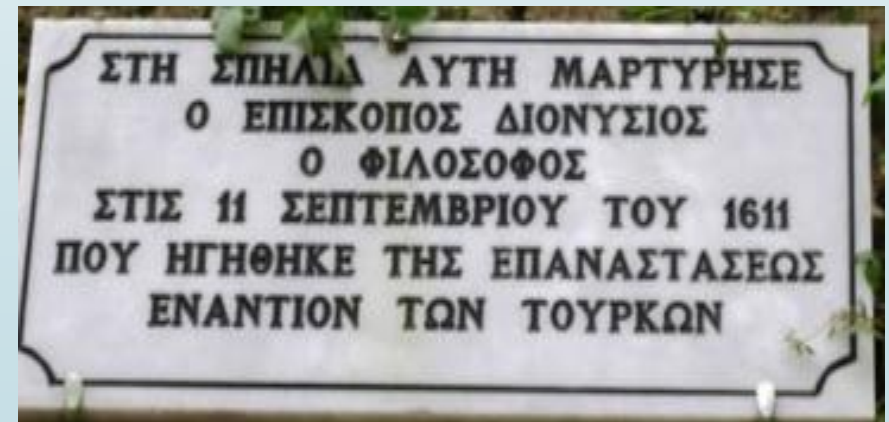

Η συμβολή της Θεσσαλίας στην επανάσταση του 1821

- ▶ Η απελευθέρωση της Ελλάδας υπήρξε ένα συλλογικό έργο, μία κοινή προσπάθεια ενός τυραννισμένου λαού.
- ▶ Η περιοχή μας και οι κάτοικοί της αγωνίστηκαν, αλλά οι αγώνες τους δεν αναγράφονται στα σχολικά βιβλία. Η μελέτη ωστόσο των φακέλων με τα αριστεία των Γενικών Αρχείων του Κράτους, όσο και άλλων πηγών δίνει μία πολύ διαφορετική εικόνα, μεγάλης συμμετοχής των Θεσσαλών, παρά την ύπαρξη στη Λάρισα και στα Τρίκαλα ισχυρού οθωμανικού στρατού.

- Για τον θεσσαλικό χώρο η οθωμανική κατοχή άρχισε το 1386-1387. Οι επαναστάσεις ξεκίνησαν πολύ νωρίς, ήδη στις αρχές του 15ου αιώνα και συνεχίσθηκαν και τον 17ο και τον 19ο αιώνα.
- Το 1404 καταγράφεται μια αποτυχημένη επανάσταση των κατοίκων του Φαναριού.
- Το 1600 η επανάσταση υπό την καθοδήγηση του μητροπολίτη Λάρισας Διονυσίου του Φιλοσόφου, καταπνίγεται και οι Θεσσαλοί υπέστησαν τα πάνδεινα, από την εκδικητική μανία των Οθωμανών.

- ▶ Πολλοί Θεσσαλοί έγιναν κλέφτες και αρματολοί στα βουνά της περιοχής.
- ▶ Στον Όλυμπο είναι γνωστή η δράση του Ζήδρου, του Λιάκου, του Ψείρα, του Μάνταλου, του Μπασδέκη, του Ζορμπά, του Δήμου και Γιώργου Ζαχείλα, του ελασσονίτη κλεφταρματολού Νικοτσάρα και άλλων, οι οποίοι, όχι μόνο αμφισβήτησαν έντονα την οθωμανική κυριαρχία, αλλά είχαν γίνει ο φόβος και ο τρόμος των κατακτητών.
- ▶ Ο Ρήγας Βελεστινλής και η Φιλική Εταιρεία ξεσήκωσαν πολλούς Θεσσαλούς οι οποίοι πήραν τα όπλα για να ζήσουν ελεύθεροι.
- ▶ Στην επανάσταση της Μολδοβλαχίας, συμμετείχε και ο Γεωργάκης Ολύμπιος με Θεσσαλούς πολεμιστές, με το γνωστό ηρωικό τέλος του.

- ▶ Εξαιτίας του ισχυρού οθωμανικού στρατού, οι Θεσσαλοί επαναστάτησαν λίγο αργότερα από τους Έλληνες των νότιων διαμερισμάτων.
- ▶ Στις 7 Μαΐου του 1821 επαναστάτησε το Πήλιο με τον Ανθιμο Γαζή.
- ▶ Οι κάτοικοι της Αγιάς επαναστατούν και για ένα δεκαήμερο σημειώνονται μάχες στα γύρω χωριά της, από τις 14 Μαΐου 1821.
- ▶ Η Πιερία και η Ελασσόνα επαναστάτησαν λίγο αργότερα το 1822 χωρίς αίσιο τέλος.
- ▶ Η Μαγνησία επαναστατεί ξανά, τον Απρίλιο του 1823, με αρχηγούς Μακεδόνες και Θεσσαλούς καπεταναίους.
- ▶ Στο Τρίκερι, με αρχηγό τον Καρατάσο κέρδισαν λαμπρές νίκες, τον Μάιο και Ιούνιο του 1823, εναντίον των δυνάμεων του Κιουταχή.

- ▶ Στον ναυτικό αγώνα, συμμετέχουν οι αδελφοί Καλαμιδαίοι, ο Σίσκος και ο Γριζάνος από τη Μιτζέλα και ένας πυρπολητής, ο Ζαγοριανός Γιώργος Καραγιαννόπουλος, ο οποίος συμμετείχε στις ναυμαχίες του Μεσολογγίου, της Κρήτης και των Κυθήρων.

Η Πρώτη ελληνική σημαία στη Σκιάθο

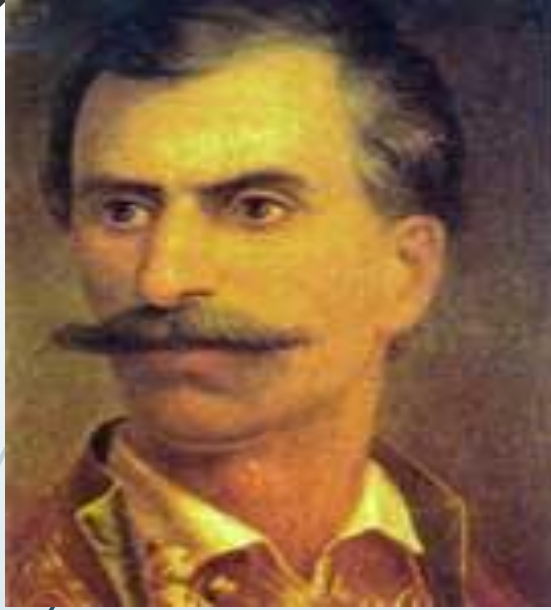

- Τον Σεπτέμβριο του 1807 φτιάχτηκε η πρώτη Ελληνική Σημαία του λευκού Σταυρού σε γαλάζιο φόντο, σε μια μυστική σύναξη Οπλαρχηγών, Καπεταναίων και παλικαριών, στο ιστορικό Μοναστήρι της Ευαγγελίστριας στην Σκιάθο.
- Στο μοναστήρι θα ορκιστούν ο Κολοκοτρώνης, ο Μιαούλης, ο Παπαθύμιος Βλαχάβας, ο Γιάννης Σταθάς, ο Νικοτσάρας, οι Μπιζωταίοι, ο Γιώργης και ο Δήμος Ζαχείλας από τη Ραψάνη και άλλοι πολλοί Οπλαρχηγοί του Ολύμπου για τον Αγώνα της Ελευθερίας!
- Το Μοναστήρι της Παναγίας Ευαγγελίστριας έγινε προπύργιο του Γένους, σπέρνοντας πολύ πριν την Φιλική Εταιρεία στις καρδιές των καπεταναίων το μεγάλο ποθούμενο της Ελευθερίας!

**Από το χθες στο σήμερα:
Πλατείες της Λάρισας που φέρουν ονόματα και αγάλματα ηρώων του
1821**

- ▶ Η πλατεία του Γιωργάκη Ολύμπιου ή Τριγώνη πλατεία, βρίσκεται στο κέντρο της πόλης.
- ▶ Στο κέντρο της υπάρχει η προτομή του ήρωα.

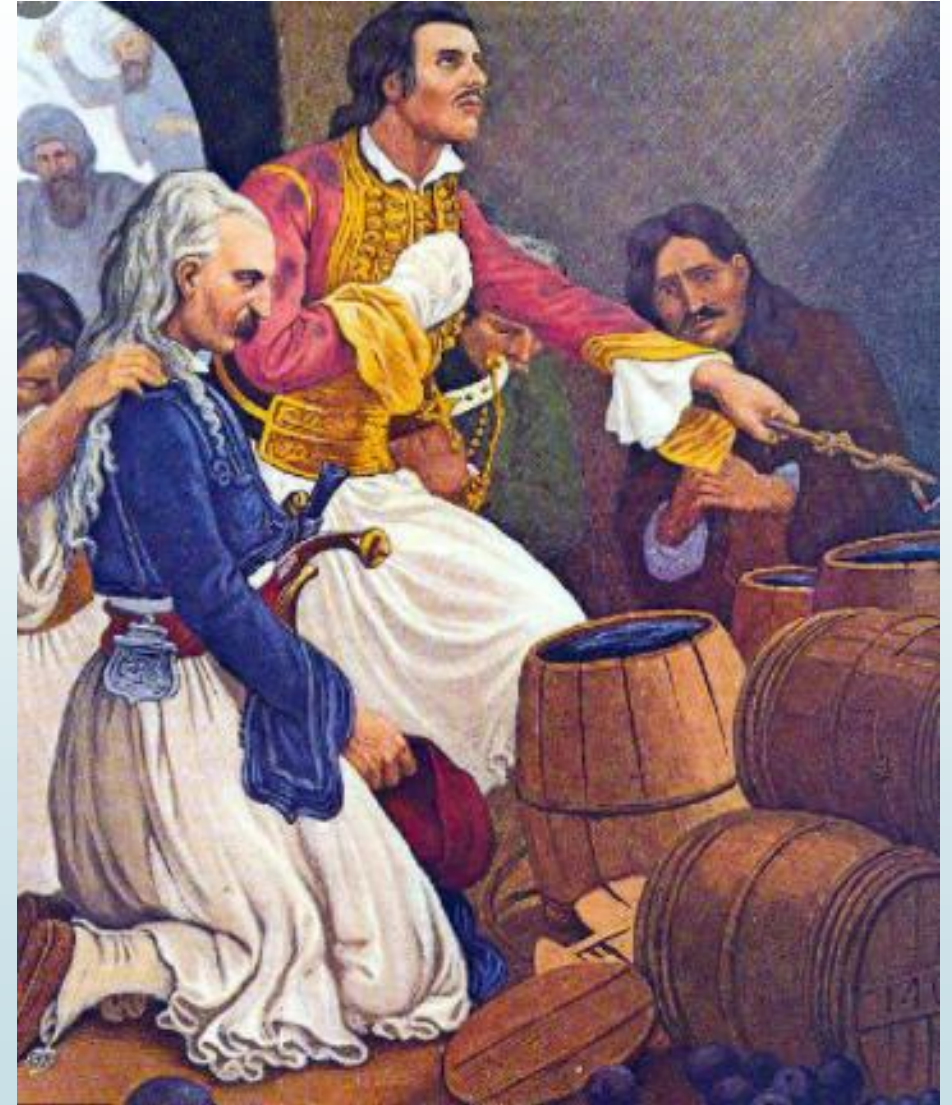

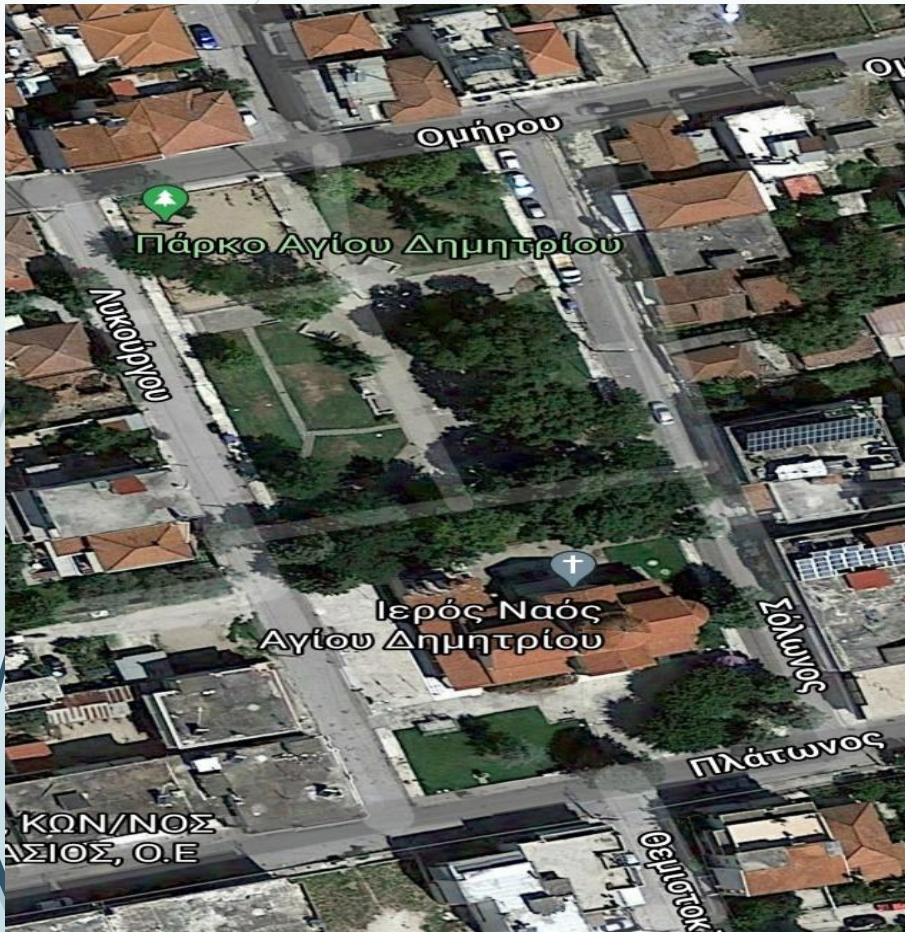
Γεωργιάκης Ολύμπιος (1772- 1821)
από το Λιβάδι

- Ο Γεωργιάκης Ολύμπιος γεννήθηκε στις 4 Μαρτίου 1772 στο Λιβάδι.
- Ήταν άνθρωπος με πολλές στρατιωτικές, διπλωματικές και πνευματικές ικανότητες, με πολλές γνώσεις τις οποίες αποκόμισε από την φοίτηση δίπλα στους Ιωάννη Πέζαρο και Ιωνά Σπαρμιώτη. Διακρινόταν για την εξυπνάδα του και το πάθος του για την ελευθερία.
- Σε ηλικία 26 χρονών κληρονόμησε το αρματολίκι του Ολύμπου. Επικηρύχθηκε από τον Αλή Πασά και κατέφυγε στην Σερβία όπου και ενώθηκε με τους επαναστατημένους Σέρβους. Εκεί κατόρθωσε να διασώσει τον επαναστάτη Καραγεώργη που καταδιώκονταν από τους Τούρκους.
- Συμμετείχε στον Ρωσοτουρκικό πόλεμο όπου πήρε τον βαθμό του συνταγματάρχη του ρωσικού στρατού.

- Μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία το 1817 και συμπεριλήφθηκε στους "Δώδεκα Αποστόλους" της. Τέθηκε επικεφαλής του αγώνα στο Βουκουρέστι από τον Αλέξανδρο Υψηλάντη όπου και οργάνωσε τις πολεμικές επιχειρήσεις.
- Έλαβε μέρος στην μάχη του Δραγατσανίου στην οποία οι Έλληνες ηττήθηκαν.
- Κυνηγήθηκε από πολυάριθμες τουρκικές δυνάμεις και βρήκε καταφύγιο στη Μονή Σέκου, στη Μολδαβία.
- Όταν κυκλώθηκε από τον τουρκικό στρατό, ανατινάχθηκε στο κωδωνοστάσιο μαζί με λίγους συντρόφους του.

Η πλατεία του Στρατηγού Καραϊσκάκη

- Η πλατεία βρίσκεται στην περιοχή της Νέας Σμύρνης.

- Γεννήθηκε το 1782 στο Μαυρομάτι Καρδίτσας, γνωστός και ως «γιος της καλογριάς».
- 15 χρονών έφτιαξε κλέφτικη ομάδα με συνομηλίκους του.
- Έπεσε στα χέρια του Αλή- Πασά, ο οποίος τον προσέλαβε στη σωματοφυλακή του. Εκεί έμαθε τη στρατιωτική τέχνη, γραφή και ανάγνωση. Αργότερα κατατάσσεται στο σώμα του Κατσαντώνη και διακρίνεται σε πολλές μάχες.
- Τον Απρίλιο του 1826 ορίζεται αρχιστράτηγος της Ρούμελης. Το ήθος και ο ηρωισμός του αποδεικνύονται από τις νίκες του στη μάχη του Χαϊδαρίου και στη μάχη της Αράχοβας(1826).
- Τον Φεβρουάριο του 1827 ο στρατός του πέρασε μέσα από το τουρκικό στρατόπεδο νύχτα, χωρίς απώλειες, πήγε και ενίσχυσε το Δίστομο που πολιορκούνταν. Οι Τούρκοι αναγκάστηκαν να λύσουν την πολιορκία.
- Στις 24 Απριλίου 1827 ο Γεώργιος Καραϊσκάκης σκοτώνεται στη μάχη του Φαλήρου.

Γεώργιος Καραϊσκάκης (1782 – 1827)

«Εγώ πεθαίνω. Όμως εσείς να είστε μονοιασμένοι και να βαστήξετε την πατρίδα»,
ήταν τα τελευταία του λόγια.

Η πλατεία Ρήγα Φεραίου

- Βρίσκεται μπροστά από την Περιφέρεια Θεσσαλίας, στην οδό Παπαναστασίου.
Στη μέση της βρίσκεται και το άγαλμα του.
- Ο Ρήγας Φεραίος γεννήθηκε στο Βελεστίνο το 1757. Το πραγματικό του όνομα ήταν Αντώνιος Κυριαζής.
- Υπέγραφε ως Ρήγας Βελεστινλής ή Θεσσαλός.
- Σπούδασε στη Ζαγορά και στο σχολείο των Αμπελακίων. Σε ηλικία 20 ετών σκότωσε στο Βελεστίνο έναν Τούρκο και αναγκάστηκε να καταφύγει στον Όλυμπο.
- Κατέφυγε στη Βλαχία, όπου έγινε γραμματέας του ηγεμόνα Μαυρογένη και στη συνέχεια πήγε στο Βουκουρέστι, όπου επηρεασμένος από τη Γαλλική επανάσταση κατάστρωσε το σχέδιο απελευθέρωσης της πατρίδας του.

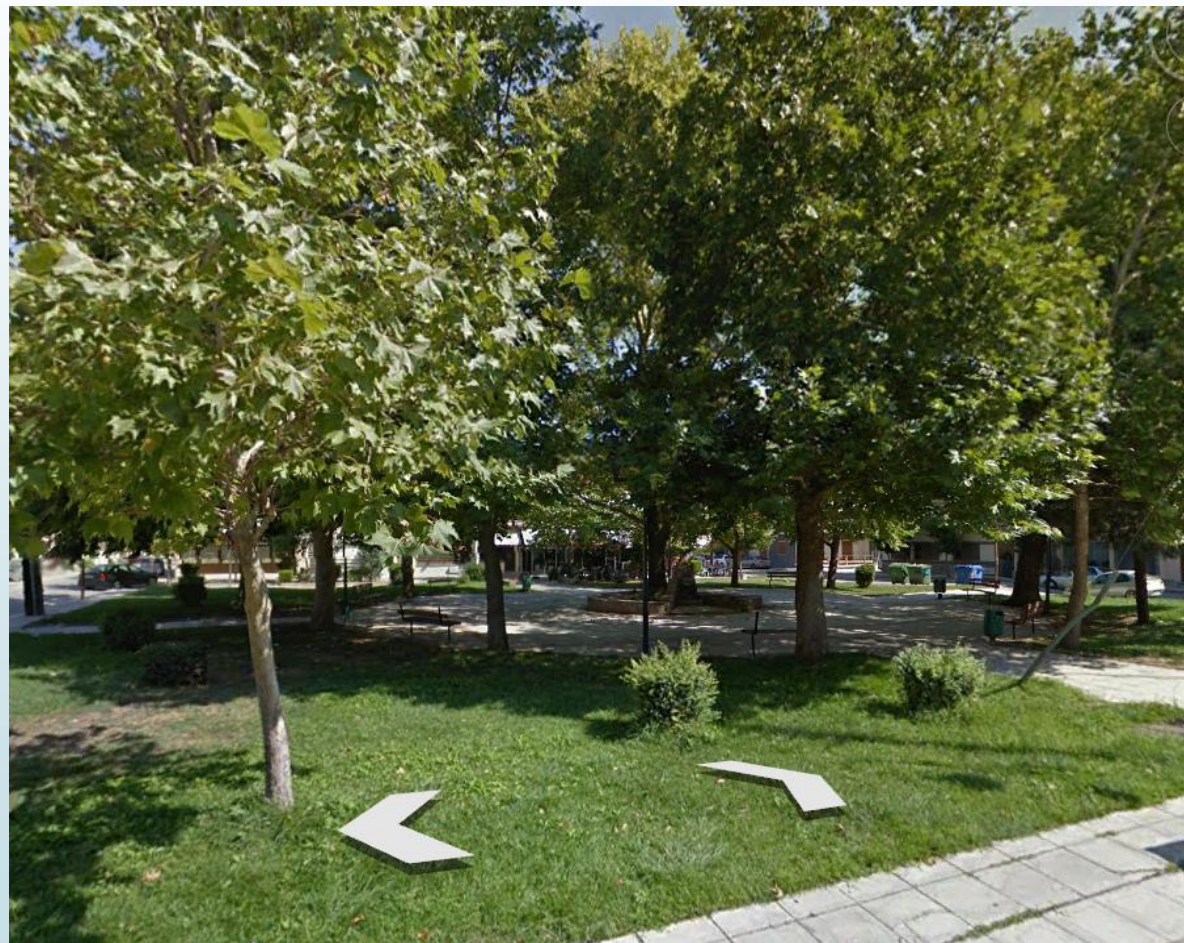
- Εξέδωσε βιβλία, χάρτες, εικόνες, ποιήματα, επαναστατικές προκηρύξεις, και κατάφερε να μεταδώσει στους υποδουλωμένους πατριώτες του την αγάπη για τη λευτεριά
- Εργάστηκε για τη συνένωση των Βαλκανίων.
- Το 1797, προκειμένου να επιστρέψει στην Ελλάδα, προαπέστειλε τις επαναστατικές προκηρύξεις που όμως έπεσαν στα χέρια της Αυστριακής αστυνομίας μετά από προδοσία.
- Όταν έφτασε κι αυτός τον συνέλαβαν και τον μετέφεραν στη Βιέννη. Η Αυστρία, σύμμαχος της Τουρκίας τον παρέδωσε στον Πασά του Βελιγραδίου ο οποίος τον στραγγάλισε τον Ιούνιο του 1798, μαζί με τους 7 συντρόφους του.

Στη συμβολή των οδών Ηπείρου και Ανθίμου Γαζή, εντός του χώρου του 4^{ου} Γυμνασίου Λυκείου, τοποθετήθηκε, στις 20 Απριλίου 2021, το δεύτερο άγαλμα του Ρήγα Φεραίου (ως τότε βρισκόταν στο προαύλιο του σχολείου).

Η πλατεία Στρατηγού Μακρυγιάννη

- Η πλατεία βρίσκεται στη συνοικία της Χαραυγής.

**Ιωάννης Μακρυγιάννης
(1797-1864)**

- Υπήρξε σπουδαίος αγωνιστής του 1821, μετέπειτα στρατηγός και πολιτικός, γεννημένος στο Αβορίτι Φωκίδος αυτοδίδακτος συγγραφέας και μουσικός.
- Το 1820 μυήθηκε στη Φιλική Εταιρεία
- Συμμετείχε σε πολλές μάχες, όπως στη μάχη του Πέτα και στην πολιορκία της Άρτας, στην κατάληψη της Υπάτης και στην πτώση της Αθήνας.
- Θεωρείται ο κύριος οργανωτής της Επανάστασης της 3ης Σεπτεμβρίου 1843, που απέβλεπε στην παραχώρηση Συντάγματος.
- Το έργο που τον έκανε πασίγνωστο είναι τα Απομνημονεύματά του.
- Πέθανε στις 27 Απριλίου του 1864 στην Αθήνα.

Τούτη την πατρίδα την έχομεν όλοι μαζί, και σοφοί κι αμαθείς, και πλούσιοι και φτωχοί, και πολιτικοί και στρατιωτικοί, και οι πλέον μικρότεροι άνθρωποι. Όσοι αγωνιστήκαμεν, αναλόγως ο καθείς, έχομεν να ζήσομεν εδώ. Το λοιπόν δουλέψαμεν όλοι μαζί να τη φυλάμε κι όλοι μαζί, και να μη λέγει ούτε ο δυνατός “εγώ”, ούτε ο αδύνατος.

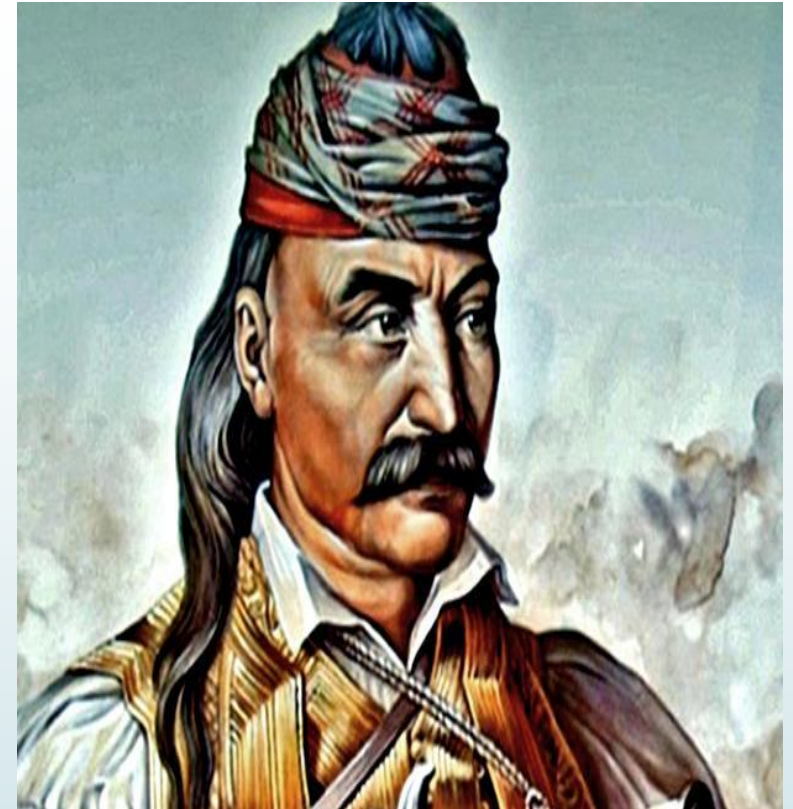
Ξέρετε πότε να λέγει ο καθείς “εγώ”; όταν αγωνιστεί μόνος του και φκιάσει ή χαλάσει, να λέγει “εγώ”. Όταν όμως αγωνίζονται πολλοί και φκιάνουν, τότε να λέμε “εμείς”. Είμαστε στο “εμείς” κι όχι στο “εγώ”.
ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ
“ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ”

Το άγαλμα του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη στη πλατεία Αγίου Βησσαρίωνα Λάρισας

- Ένας από τους αδριάντες του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη (20 περίπου στην ελληνική επικράτεια) κοσμεί την πλατεία του Αγίου Βησσαρίωνος στη Λάρισα.
- Πρόκειται για μπρούντζινο ανδριάντα του Θ. Κολοκοτρώνη, που φιλοτέχνησε ο γνωστός Λαρισαίος γλύπτης Μίλτος Παπαστεργίου το 1985. Αποτελεί δωρεά του Συνδέσμου Πελοποννησίων Νομού Λάρισας «Ο Μωριάς»

- Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης (Ραμοβούνι Αρκαδίας 1770 - Αθήνα 1843) ήταν αρχιστράτηγος, ηγετική προσωπικότητα και κορυφαία μορφή της Επανάστασης του 1821.
- Διακρινόταν για την ευφυΐα, τη διορατικότητα και την τόλμη του στρατηγικού του νου.
- Κατατάχθηκε στον αγγλικό στρατό κι έφθασε μέχρι το βαθμό του ταγματάρχη.
- Το 1818 μύηθηκε στη Φιλική Εταιρεία και το 1821 επέστρεψε στη Μάνη, όπου προετοιμάζει την Επανάσταση στην Πελοπόννησο. Πρωταγωνίστησε σε πολλές στρατιωτικές επιχειρήσεις, όπως στο Βαλτέτσι, στην άλωση της Τριπολιτσάς, στην καταστροφή της στρατιάς του Δράμαλη στα Δερβενάκια.
- Διορίστηκε αρχιστράτηγος των επαναστατικών δυνάμεων
- Το 1834, καταδικάστηκε σε θάνατο, έλαβε χάρη όμως το 1835, ονομάστηκε Στρατηγός και έλαβε το αξίωμα του «Συμβούλου της Επικρατείας».
- Ο Γέρος του Μοριά πέθανε στις 4 Φεβρουαρίου 1843, σε ηλικία 73 ετών.

Θεόδωρος Κολοκοτρώνης

(1770 – 1843)

Οι δραστηριότητές μας

Στη διάρκεια της τηλεκπαίδευσης συγκεντρώσαμε και παρουσιάσαμε όλες τις παραπάνω πληροφορίες. Στην τάξη ακούσαμε τα δημοτικά «Μαύρη ζωή» και «Κλεφτόπουλα». Γνωρίσαμε τον πίνακα του Θεόφιλου «Στο λημέρι του Κατσαντώνη», τον παρατηρήσαμε, συζητήσαμε, μάθαμε για τους κλέφτες, τους αρματολούς και τη ζωή τους και ζωγραφίσαμε τα δικά μας έργα.

Καθίσαμε στην «ανακριτική καρέκλα» τον Θ. Κολοκοτρώνη, την Ελληνίδα της επανάστασης,

τη Μαντώ Μαυρογένους, τον Αθανάσιο Διάκο.... και πήραμε απαντήσεις στα ερωτήματά μας.

Ακούσαμε τα «Παιδιά της Σαμαρίνας» μιλήσαμε για την ιστορία τους και τη συμμετοχή τους στα γεγονότα της Εξόδου του Μεσολογγίου

Την ώρα της Φυσικής Αγωγής, χορέψαμε και τραγουδήσαμε τα δημοτικά «Τα κλεφτόπουλα» και τη «Μαύρη Ζωή».

Γνωρίσαμε το κάστρο του Πλαταμώνα μέσα από το τη διαδικτυακή δράση του Κ.Π.Ε. Ανατολικού Ολύμπου, «Το κάστρο του Πλαταμώνα στο πέρασμα των αιώνων».

Πραγματοποιήσαμε τον αρχαιολογικό περίπατο στην πόλη μας με στόχο να ανακαλύψουμε τα μνημεία της και να φωτίσουμε την πορεία της στο πέρασμα των αιώνων.
Φωτογραφηθήκαμε στο άγαλμα του Θ. Κολοκοτρώνη.

Γνωρίσαμε τον πίνακα «Η Άλωση της Κωνσταντινουπόλεως του Παναγιώτη Ζωγράφου» και τον αναπαραστήσαμε ...

Εμάς, παιδιά μου, μη μας τηράτε πλέον.
Το έργο μας και ο καιρός μας επέρασε.
Και αι ημέραι της γενεάς, η οποία σας
άνοιξε το δρόμο, θέλουν μετ' ολίγον
περάσει. Την ημέρα της ζωής μας
θέλει διαδεχθή η νύκτα του θανάτου
μας, καθώς την ημέραν των Αγίων
Ασωμάτων θέλει διαδεχθή η νύκτα
και η αυριανή ήμερα. Εις εσάς μένει
να ισάσετε και να στολίσετε τον τόπο,
οπού ημείς ελευθερώσαμε.

Σας ευχαριστούμε πολύ
για την προσοχή σας

**Οι μαθητές του Ε1
17ο Δημ. Σχολείο Λάρισας
Σχ. Έτος 2020-2021**